

Per Carlsson

MÖTESANTECKNINGAR

Plats och tid: Haninge kommunhus, Rudsjöterrassen 2,
11 november 2019 kl. 15:00-19:00

Närvarande:

Annett Haaf, (s), ordförande
Fernando Pereira, (s)
Birgitta Malm Pettersson, (s)
Sedat Dogru, (m)
Gerd Sandin, (s)
Tomas Broberg, (sd)
Claus Trolle, (m)
Sverre Ekdahl, (m)
Michael Axelsson, (m)
Cecilia Ludvin, (m)

Lilian Weiner, Reumatikerföreningen
Selma Fehler, SRF
Christina Wolmar, SRF
Johan Svensk, Attention
Madeleine Palmgren, Föreningen Hjärt
Lung, vice ordförande
Ann-Christine Erlandsson, Föreningen
Hjärt Lung
Birgitta Ragnar, HRF
Gudrun Engman, NEURO
Irene Söderlund, RMSH
Ann-Britt Öhrstig, KOF
Per Carlsson, ÄF, sekreterare
Maria Willix, SOF
Tawfik Malas, Tornberget
Siw Lidestål, SOF
Felix Engström

Gemensamt möte med HKP på temat kultur (kl. 15.00-16.45)

1. Inledning

Martin Strömwall och Annett Haaf öppnade mötet och hälsade de närvarande välkomna.

2. Presentation av den nya nämnden

Marina Seinegård introducerade kultur- och demokratinämnden och framhöll vikten av tillgänglighet till kulturen i kommunen.

Förvaltningschefen, Maria Lindeberg, pratade om att med kulturens hjälp ”skapa liv mellan husen” och att skapa trivsel, trygghet och sammanhang.

3. Kultur för äldre och personer med funktionsnedsättning

Elisabeth Åström (kulturstrateg), Ann-Britt Örstig (tillgänglighetsstrateg) och Anna Ahlstrand (intendent offentlig konst) beskrev kulturens generella betydelse och poängterade att förvaltningen jobbar utifrån att kulturen ska vara för *var och en* och inte specifikt för äldre eller personer med funktionsnedsättning.

Presentation bifogas.

4. Presentation, ny gemensam förvaltning

Siw Lidestål, tidigare chef för socialförvaltningen och sedan 5 november ny social- och äldredirektör, gjorde en presentation av sig själv samt planerna kring en gemensam förvaltning för social- och äldre frågor.

HKF-möte, (kl. 17.00-19.00)

1. Mötet öppnas

Annett Haaf öppnade mötet och hälsade de närvarande välkomna. Annett hälsade Felix Engström särskilt välkommen. Felix är 20 år och har gått ut gymnasiet med inriktning samhälle och beteendevetenskap. Han har visat intresse för hur kommunen driver funktionshinderfrågor och var därför inbjuden till mötet.

2. Godkännande av dagordning

Dagordningen godkändes.

3. Information - Johan Lindmark, specialpedagog UBF

Johan Lindmark presenterade sin roll, att vara ett stöd i att skolornas lärmiljöer är ”ändamålsenliga och utan biverkningar”.

Presentation bifogas.

4. Information – Passalen

Ia Kjellsdotter presenterade Passalen, som är en allmännyttig ideell förening, som arbetar för att skapa meningsfulla fritidsaktiviteter för barn och unga vuxna med funktionsnedsättning. Passalens verksamhet finns på andra håll i landet och har genom ett projekt som finansieras med medel från Tillgänglighetsmiljonen startat i Haninge kommun.

Presentation bifogas.

5. Föregående mötesanteckningar

Anteckningarna lades till handlingarna.

6. Bordlagd fråga om rådets form

Följande önskemål presenterades:

- Att få ta del av relevanta frågor
- Att få vara delaktiga i remisser
- Föreningarna träffas och har förmöten för att bereda frågeställningar till rådet
- Tydligare minnesanteckningar bland annat avseende information från förvaltningarna

Madeleine Palmgren kommer att fungera som en länk mellan föreningarna och ordförandeberedningen avseende ämnen till rådet.

Agendas punkter 7 *Tillgänglighetspriset* och 8 *Tillgänglighetsmiljonen* lades sist i och med sekretess.

9. Information från nämnder

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden: arbete kring hur man får fram praktikplatser för dem som står långt från arbetsmarknaden.

10. Information från förvaltningar

Kultur- och fritidsförvaltningen: idrottspolitiskt program är ute på remiss. Remissen har gått ut till föreningarna.

Socialförvaltningen: information om att det rådet anställningsstopp avseende anhörigstöd. Utredning pågår. Dock är det inget generellt anställningsstopp.

Tornberget: uppdatering av projekteringsanvisningar, nytt fastighetssystem, översyn av interna processer.

11. Information från organisationer

HRF: föreningen har blivit anvisad nya lokaler. Hörselslinga kan inte installeras i lokal som inte är kommunens. Hörselslingan i KS-salen i kommunhuset fungerar dåligt.

Attention: frågan om när beslut om bidrag tas i socialnämnden ställdes. Annett Haaf svarade att beslut tas i december.

Neuro: föreningen saknar lokal. Madeleine Palmgren har tittat på lokal som man blivit anvisad i folkparken. Lokalerna föreföll vara bra. Det visade sig dock att föreningen inte var välkommen. Dialog förs med Xerxes Fallah på socialförvaltningen för att hitta andra alternativ.

SRF: resonerade kring begreppet ”tillgänglighet för alla” eftersom tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning bitvis är bristande i samhället. Efterfrågades en funktionshinderombudsman som man kan lämna synpunkter till då det ifrågasattes om HKF är tillräckligt som forum för att komma till tals.

12. Sammanträdesplan 2020

Följande datum för HKF-möten föreslogs och accepterades:

- 17/2
- 18/5
- 21/9 (gemensamt möte med HKP)
- 16/11.

13. Övriga frågor

Gudrun Engman informerade om två planärenden som hon granskat. Fors reningsverk samt byggnad för bland annat biograf i centrumgallerian. Avseende biografen hade Gud-

run poängterat att hela byggnaden måste göras tillgänglig. Gudrun meddelade också att hon vid besök i vegaområdet noterat att kantstenshöjderna var för höga.

7. Tillgänglighetspriset

Juryn för Tillgänglighetspriset, genom Annett Haaf, föreslog att Haninge Cheer Elite samt Nils Ahlgren AB/Packstugan skulle dela priset 2019. Fördelning 20 000 kr resp. 30 000 kr. Rådet biföll juryns förslag.

8. Tillgänglighetsmiljonen

Annett Haaf presenterade förslaget att tilldela projektet VR-teknik för tillgängliggörande av biblioteket 37 000 kr från Tillgänglighetsmiljonen medan inköp av tre el-hockeystolar till en kostnad av 375 000 kr avslogs. Båda projektförslagen hade lämnats in av kultur- och fritidsförvaltningen. Rådet biföll förslaget.

14. Mötet avslutas

Annett Haaf avslutade mötet.

.....
Annett Haaf
Ordförande, HKF

Betydelsen av kultur i vardagen

Kulturpolitik – vad vill den uppnå?

*Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande
och obunden kraft
med yttrandefriheten som grund.*

Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet.

*Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet
ska präglade samhällets utveckling.*

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Artikel 30

Deltagande i kulturliv, rekreation, fritidsverksamhet och idrott

Konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

och fakultativt protokoll till konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Den nationella funktionshinderspolitiken

Mål

Funktionshinderspolitiken syftar till ett jämlikt samhälle med mångfald som grund där alla har möjlighet att vara fullt delaktiga oavsett funktionsförmåga.

Tillgängligt kulturliv

Kulturrådet regeringens uppdrag att driva på utvecklingen så att personer med funktionsnedsättning ska kunna ta del av kulturlivet och utöva kultur på jämlika villkor med andra.

Styrdokument i Haninge

- Attraktivt kultur- och fritidsutbud. *Mål och budget 202-2021.*
- Kulturpolitiska programmet
- Biblioteksplanen
- Kulturmiljöprogrammet
- Barnrättskommun – Barnkonventionen blir lag 2020
- Lätt och rätt för alla – vägledning till FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Kulturens målbild 2020

Kulturen ska vara tillgänglig,
nära och inkluderande
samt möjlig att ta del av
oavsett villkor och förutsättningar.

Vad kan kultur betyda för en ung människa?

Så här berättar Nicolas:

<https://vimeo.com/203575387>

Konst aktiverar minnen och känslor

- Känna, minnas och uppleva.
- Inspiration, fria associationer och kreativitet.
- Ökad medvetenhet, meningsfullhet och identitet.
- Ökade sociala kontaktytor och gemenskap.

Varför är kultur bra för hälsan?

- Kultur – mänskliga aktiviteter
- Konstuttryck – musik och bildkonst
- Hälsa - “ett tillstånd av fullständigt fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande....
- Existentiell hälsa – tröst, minne, förstå oss själva och andra, ge oss värdighet.
- Kultur kan förbättra den fysiska och mentala hälsan.
- Kropp och själ – bygga på faktorer som håller oss friska.
- Inte se kultur som enbart nyttig.
- Kulturinsatser tar sikte på hela människan.

Myndigheten för delaktighets undersökning

”Rivkraft” om kultur

- En dryg fjärdedel har upplevt sig diskriminerade i samband med kulturella aktiviteter.
- Ju större hinder man har i vardagen desto oftare upplever man sig ha blivit diskriminerad.
- Diskrimineringen kan handla om fysiska förutsättningar som trappor, brist på hörslingor, inga rullstolsplatser och avsaknad av hiss.
- 17 procent upplevde att de inte hade blivit respekterade för sin funktionsnedsättning

Myndigheten för delaktighet 2015

Haninge
kommun

Konst i det offentliga rummet

En procent till offentlig konst

Haninge kommun har i 20 år satsat på konst i våra gemensamma rum. Vår gemensamma konstskatt har växt till fler än 60 offentliga konstverk och en konstsamling på närmare 1000 konstverk.

Haninge
kommun

Varför offentlig konst?

Konsten skapar nya mötesplatser, väcker leklust, överraskar eller manar till eftertanke. Att möta konst i sin vardag ger nya upplevelser som öppnar för samtal och reflektion och nya synsätt.

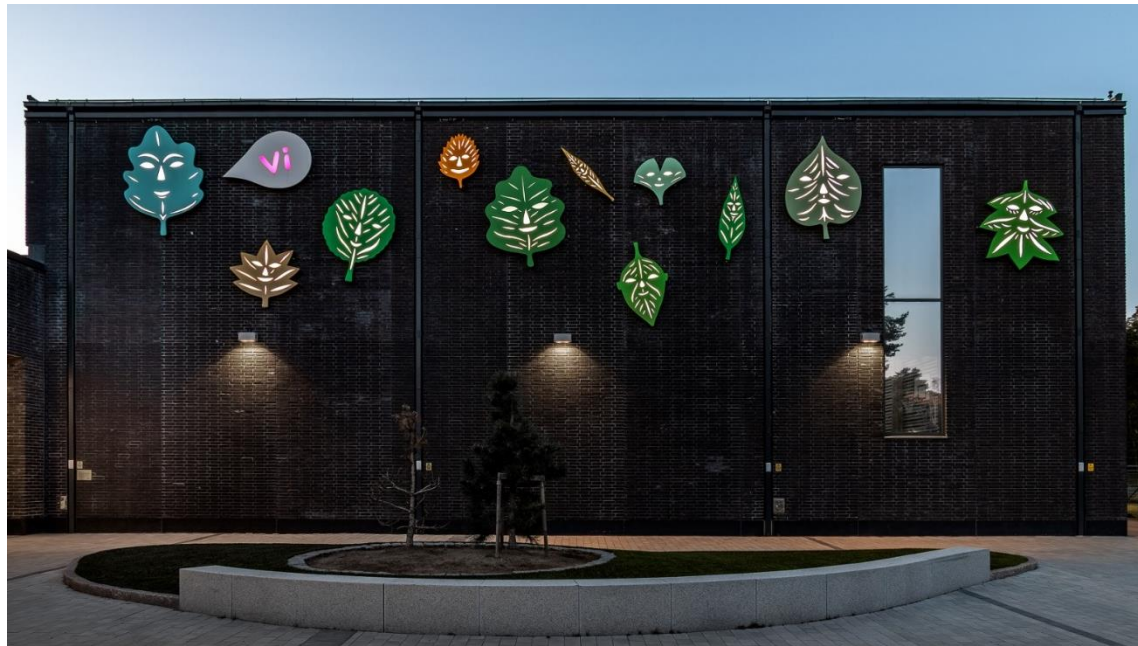
Den offentliga konsten når alla

I Haninge tar konsten plats i våra gemensamma rum där människor bor och vistas. Den offentliga konsten kan sägas vara den mest demokratiska och tillgängliga konstformen vi har idag.

Riktlinjer för den offentliga konsten

Den offentliga konsten ska stärka ledorden att bygga ett välkomnande och livfullt Haninge för alla. Det ska ges utrymme för lokala perspektiv och kunskaper om platsen. Olika målgrupper ska ges förutsättningar att påverka gestaltningen genom delaktighet och dialog.

På väg till och från pendeln känns det som man passerar genom ett helt landskap fullt av hopp och glädje.
Margaretha Westman, orf. Österhaninge konstförening

Ljuskonst på otrygga platser

Konsten som trygghetsskapare i offentligt rum. Genom samverkan med brukargrupper har vi kartlagt platser i Jordbro, Brandbergen och Handen som upplevs otrygga av de som vistas där.

Konst i vården

Konsten har en stor betydelse för välbefinnande, självförståelse och tillfrisknande. Forskning visar att konsten ger:

Existentiell återhämtning

- I varje människas vardag behövs det stunder då vi liksom tar en andningspaus, och hämtar upp oss själva.

Existentiell stimulans

- Öppnar för samtal och diskussioner

Existentiell omskakning

- Se saker på ett nytt sätt. Konsten kan ofta få oss att stanna upp och titta på vår vardag, på våra rutiner eller vanor på ett nytt sätt.

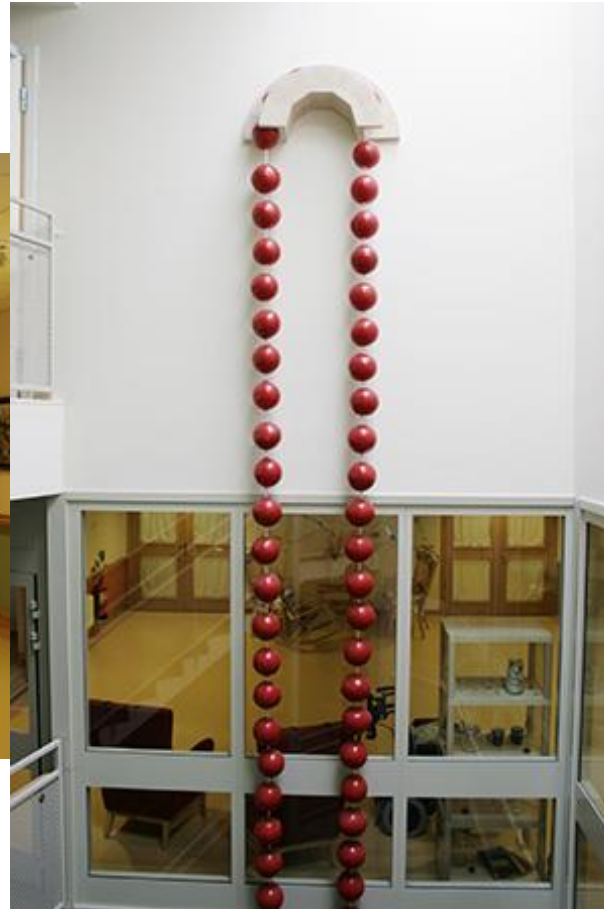

Att måla blir ett annat sätt att uttrycka sig och många av patienterna glömmet till och med bort att de har ont.

Ylva Trapp, konstnär och pedagog

Konsten på Johanneslund, äldreboende i Västerhaninge

Program för äldre

- Lunchkonserter
- Lunchakademier
- Utskick till träffpunkterna

Bibliotekets minneslådor

Stimulans för personer med kognitiv svikt

Haninge kulturskolas funkiskurser

Funkisensemble, dans och konst

Funkisfestivalen

Kärlekskväll med kulturtema för boende i LSS-gruppboendestäder

Bokbussen

Lättläst information

Gäller hösten 2018 till våren 2020

Passalen – inkluderar i kulturutbudet

Utmaningar

- Deltagarperspektivet.
- Skyltning, lättläst, anpassning och kommunikation.
- Hur inkluderar vi dessa grupper att få inflytande och vara delaktighet?
- För att få till ett bra arbete behöver KOF samarbeta med funktionshinderrådet och med andra nämnder och förvaltningar.

Tack för idag

Elisabeth Åström, kulturstrateg

Anna Ahlström, intendent offentlig konst

Ann-Britt Öhrstig, tillgänglighetsstrateg

I bra verksamheter lyckas alla!

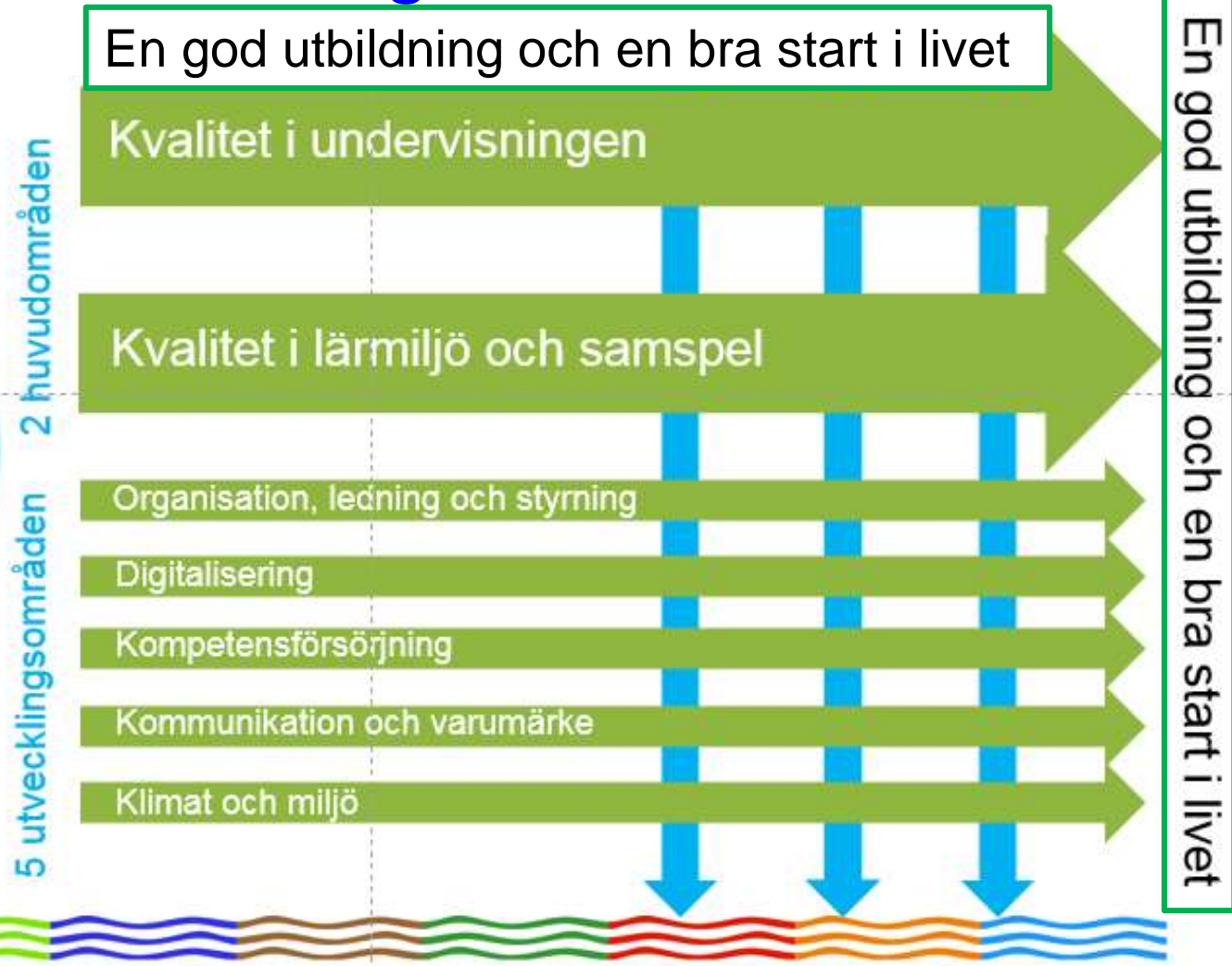
Föredragning för
Haninge Funktionshinderråd
11 november 2019

Johan Lindmark

Central Specialpedagog, med särskild inriktning syn och hörsel,
Centrala Stödavdelningen, Utbildningsförvaltningen
Haninge kommun

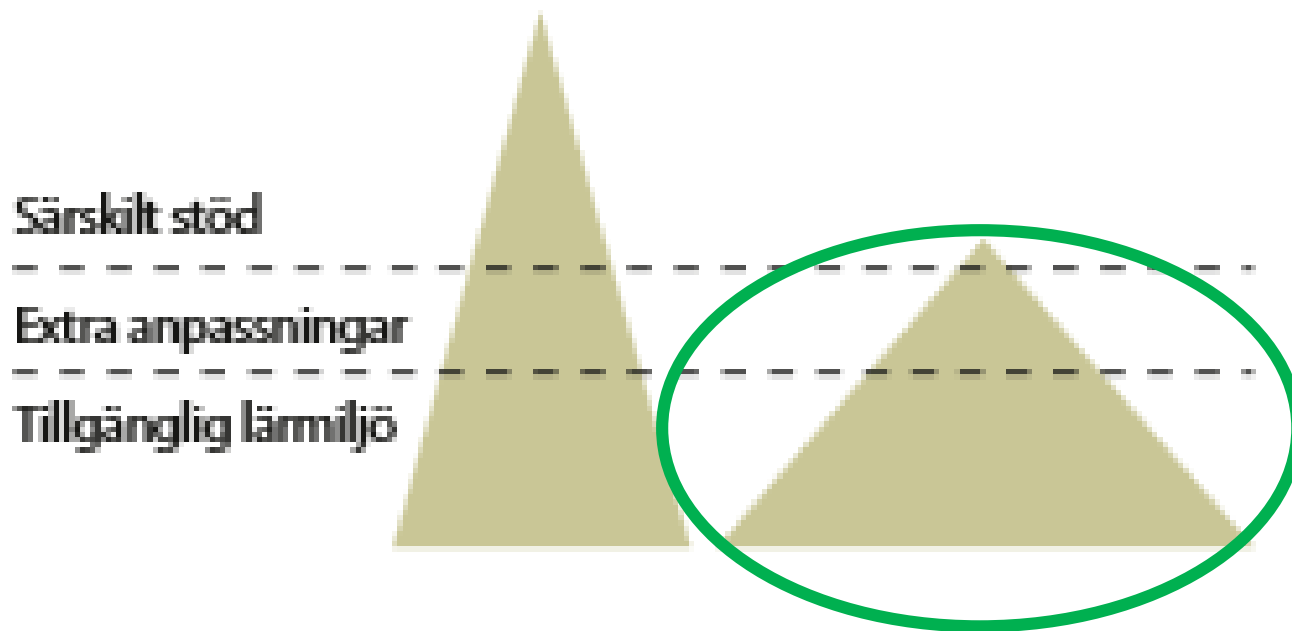

Utbildningsförvaltningens mål

Tillgänglighetsmodellen, SPSM

Tillgänglig lärmiljö

Förutsättningar för lärande

Rätten till lärande och trygghet

Delaktighet

Hälsa och lärande

Språk och Kommunikation

Meningsskapande och motivation

Kroppen i lärandet

Tillgänglighetsmodellen, SPSM
Tillgänglig lärmiljö

Social miljö	Pedagogisk miljö	Fysisk miljö
Gemenskap	Pedagogiska strategier och stödstrukturer	Rum för lärande
Begripligt sammanhang	Arbetslag	Ljudmiljö
Planerade aktiviteter utanför förskole- och skolområdet	Olika sätt att lära	Visuell miljö
Samverkan med hemmet	Lärverktyg	Luftmiljö
Normkritik och attityder	Digitalt lärande	Utemiljö
	Hjälpmedel	

Haninge
kommun

Mitt uppdrag: Hållbar verksamhet

Förskolebarn/elever – uppfattar vad som visas och sägs i sin utbildning,
hur de än ser eller hör.

(ljus- och ljudmiljö, format)

Förskolans/Skolans personal klarar att arbeta i verksamhet fram till pension

(ljus- och ljudnivå)

Verksamhetens lokaler är ”ändamålsenliga utan biverkningar”

(fysiska miljökrav vid byggande – ledningsperspektiv)

Kunskap behövs

All personal i verksamhet och förvaltning

generellt och specifikt kring ljus-/ljudmiljö – för alla.

Verksamhets pedagoger/ledning/EMI

hur varje individs syn eller hörsel fungerar.

Verksamhets intendent / förvaltningens lokalcontrollers

OM hörselteknik kan användas i verksamhetens lokaler.

Berörd pedagog:

- vilket format på material för att var och en ska kunna uppfatta.
- kring varje individs språkliga förutsättningar. Modersmål, IF m.m.
- hur synteknik eller hörselteknik fungerar.

Fysisk miljö : Rum för lärande

Fysisk miljö – ”den fysiska miljön ska stödja lärandet, inte stjälpa det.”

Ljudmiljö

Visuell miljö

Luftmiljö

Utemiljö

Haninge
kommun

Jag är för att det ska gå bra

Jag är för att det ska gå bra

Föredömlig

Förberedelse

Förväntningar

Förutsättningar

Förutsägbarhet

Förhandsinformation

Tack för att ni har lyssnat!

Johan Lindmark

Specialpedagog inriktning syn och hörsel

Haninge kommun

johan.lindmark@haninge.se

070-678 94 49 EJ TALTELEFON endast SMS

Haninge
kommun

Passalen

Passalen verkar för ett samhälle där alla deltar utifrån intressen och längtan, och ses som fullvärdiga medborgare med rätt att styra över sina liv.

Gustav Whitefield
SOCIAL FUND
...ANDERS STIFTELSE

Passalen verkar för ett samhälle där alla deltar utifrån intressen och längtan, och ses som fullvärdiga medborgare med rätt att styra över sina liv.

- **Allmännyttig ideell förening**
- **331 unika deltagare** från målgruppen varje vecka (2019)
- **4 föreningar på 5 orter**
Göteborg, Karlstad, Kungälv, Partille, Kungsbacka och Haninge
- **49 anställda**, varav 11 på heltid
- **285 aktivitetsdagar**/år
- **11 000 följare** på social media (Facebook, Twitter, Instagram)
- Verksamheten finansieras via IOP-avtal med kommuner och stadsdelar, bidrag & gåvor, deltagaravgifter och företagsallianser

Integrerad Arena Passalens innovation!

Fritidsförvaltningen

Passalens operativa motpart

- Ta emot målgruppen i aktivitet
- Programläggning och utförande av aktiviteter på fritidsgårdar & i ungdomssatsningen.

Passalen

- Driver integrerad arena arbetet operativt i stadsdelen enligt metoden.
- Ansvarig för det mätbara resultatet.

Socialtjänsten

- Ny inkluderande "insats" att erbjuda för vissa klienter.

När jag var liten pratade alla om mitt syndrom hela tiden. Jag blev så trött på det. Det är fortfarande så ibland, men aldrig hos Passalen.

Vartannat barn har inte
varit hemma hos en
kompis

Vi vill vara där andra är,
vi vill göra saker som andra gör

A young girl with glasses and a denim jacket is singing into a microphone. She has her mouth open and is looking slightly to the right. The background is dark with some purple and blue lighting. Other people are visible in the background, but they are out of focus.

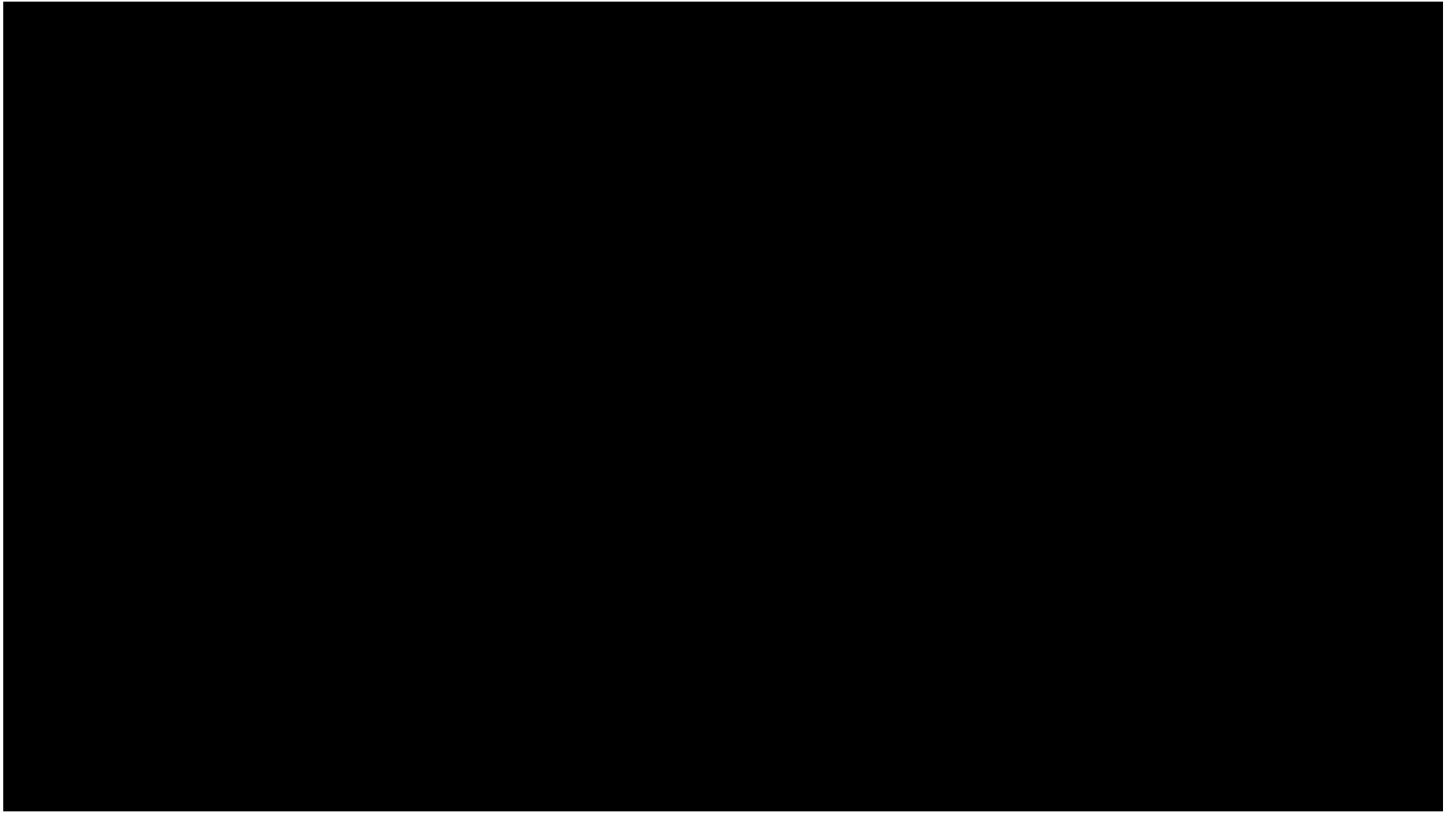
**Det är intresset som ska styra,
inte diagnosen**

Passalen bygger broar mellan funktionshindervärlden och det öppna samhället. Vi skapar inkluderande aktiviteter för barn och unga vuxna med funktionsvariation och mötesplatser där intresset får styra. Det gör att individen får en ökad känsla av självständighet och kan påverka sin egen tillvaro.

Kravlösa, egenvalda aktiviteter

Hur kan man delta i Passalen Haninge?

1. Maila elinor@passalen.se

INFO OM:
Klubbar by Passalen

Vecka 36

KLUBB HELA STAN:
Pin, Pyssel och häng i Frihamnen!
Datum: Torsdag den 6 september
Tid: 18.00-20.00
Hur: Välkommen på en trevlig kväll tillsammans med oss i Frihamnen, vi tillverkar pins och annat pyssel!
Adress: Frihamnen 4, 417 55 Göteborg
Anmälan: Passalenappen eller klubbar@passalen.se

ALLA ÄLDRAR OAVSETT VART DU BOR!

KLUBB VÄSTRA:
Tyrolens fritidsgård
Datum: Fredag den 7 september
Tid: 17.00-19.30
Hur: Häng med Passalen till Tyrolens fritidsgård. Vi kommer att fika, spela spel eller kanske kolla på en film!
Adress: Saffrigatan 14, 421 48 Västra Frölunda
Anmälan: Passalenappen eller klubbar@passalen.se

FÖR DIG SOM BOR I VÄSTRA GÖTEBORG OCH ÅR MELLAN 10-15 ÅR

KLUBB HELA STAN:
Höstfest på Passalen!
Datum: Lördag den 15 september
Tid: 17.00-20.00
Hur: Höstfest på Passalen, musik och snacks! Varmt välkomna
Adress: Frihamnen 4, 417 55 Göteborg
Anmälan: Passalenappen eller klubbar@passalen.se

ALLA ÄLDRAR OAVSETT VART DU BOR!

KLUBB VÄSTRA:
Enkellympa Friskis & Sveltis Frölunda!
Datum: Söndag den 16 september
Tid: 13.00 - 16.00
Hur: Vi ses för en enkel jympa tillsammans. Träning är bra för hälsan!
Adress: Lergöksgatan 8, 421 50 Västra Frölunda
Anmälan: Passalenappen eller klubbar@passalen.se

FÖR DIG SOM BOR I VÄSTRA GÖTEBORG OCH ÅR MELLAN

GRATIS!

MER INFO I APPEN ELLER WWW.PASSALEN.SE

Hur kan man delta i Passalen Haninge?

1. Följ oss på Facebook
2. @passalen_haninge
3. Bli vän med Admina H Passalen

Ladda ner Appen?

1. App-store
2. Google Play

